

2012. évi CCXIX. törvény a hegyközségekről¹

Az Országgyűlés a hazai szőlőművelés érdekeinek előmozdítása, a bortermelés színvonalának emelése, termékei piacképességének javítása, valamint a korszerű származás- és minőségvédelem fejlesztése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

1. § Ez a törvény szabályozza a hegyközségek, a hegyközségi tanácsok és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban együtt: hegyközségi szervezetek) létrejöttét, önkormányzatuk szervezetét, működését, feladatát, valamint az azok ellátásához szükséges jogosítványait.

2. § A törvény személyi hatálya a szőlészeti és borászati termelő, illetve szőlészeti és borászati felvásárló tevékenységet folytató természetes és jogi személyekre, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra, továbbá a hegyközségi szervezetekre, azok tagjaira és tisztségviselőire, valamint a hegybírókra terjed ki.

2. A hegyközség

3. § (1) A hegyközség egy borvidék egy vagy több településének szőlészeti és borászati termelői által e tevékenységükhöz fűződő közös érdekeik előmozdítására, valamint az általuk előállított termékek származás-, minőség- és eredetvédelmére létrehozott köztestület.

(2) Szőlészeti és borászati termelőtevékenység borvidéken csak hegyközség tagjaként folytatható, borvidéken kívül pedig csak akkor, ha a szőlészeti és borászati termelő eleget tett a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettségének.

(3) Szőlészeti és borászati felvásárló tevékenység akkor folytatható, ha a szőlészeti és borászati felvásárló a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettségének eleget tett.

3. Értelmező rendelkezések

4. § E törvény és e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek alkalmazásában:

a)² szőlészeti termelő: aki 1000 m²-nél nagyobb területen borszőlőt művel, vagy területnagyságtól függetlenül borszőlőültetvényének termését értékesíti, és nem minősül borászati termelőnek,

b)³ borászati termelő: aki borászati terméket értékesítés céljából állít elő,

c)⁴ szőlészeti és borászati felvásárló: aki borszőlőt, mustot, illetve bort tovább-feldolgozási célú továbbértékesítés céljából vásárol,

d) borvidék: a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló törvény szerinti borvidék,

e) borrégió: a borvidékek közös érdekeik előmozdítására, valamint az általuk előállított termékek származás-, minőség- és eredetvédelmére létrehozott olyan önkéntes társulása, amely hasonló szőlő- és bortermelési hagyományokkal rendelkező, földrajzilag egymáshoz közel eső vagy határos borvidékek összességéből áll.

II. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉG SZERVEZETE

4. A hegyközség területe

5. § (1) A (2) bekezdésben meghatározott kivétellel a hegyközség működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő, a hegybíró által vezetett gazdasági akták nyilvántartásában szereplő szőlőültetvények nagyságának összesen legalább háromszáz hektárnak kell lennie, és ezeknek az ingatlanoknak legkevesebb tíz termelő használatában kell állnia. Hegyközség csak ugyanazon borvidék települései részvételével alakítható.

(2) Ha a borvidék területe háromszáz hektárnál kisebb, a borvidéken egy hegyközség működhet.

(3) Új hegyközség – ideértve a hegyközségek kiválását és szétválását is – nem jöhet létre, ha annak az (1) bekezdés szerint számított területe nem éri el az ötszáz hektárt.

(4) Az (1) bekezdés szerinti feltételeknek nem megfelelő hegyközség közgyűlésének a választmány javaslata alapján döntenie kell valamelyik szomszédos hegyközségbe történő beolvadásról. Az átvevő hegyközség közgyűlésének a választmányának javaslata alapján jóvá kell hagyni a beolvadást. A beolvadás napja a következő év augusztus 1. napja.

(5) Amennyiben a (4) bekezdésben a beolvadás napjaként meghatározott időpontot megelőző harmincadik napig nem történik meg a beolvadásról és az átvételről szóló döntés, az (1) bekezdés szerinti feltételeknek nem megfelelő hegyközség a területileg szomszédos, azonos borvidéken fekvő legnagyobb hegyközségbe olvad be a (4) bekezdésben a beolvadás napjaként meghatározott időponttal.

(6) A beolvadással kapcsolatos bírósági nyilvántartásba történő bejegyzést az átvevő hegyközségnek kell kezdeményeznie.

5. A közgyűlés

6. § (1) A hegyközség legfelsőbb önkormányzati testülete a közgyűlés, amely a tagok összességéből áll.

(2) A közgyűlés hatáskörét az alapszabályban kell meghatározni úgy, hogy annak kizárólagos hatáskörébe tartozik

a) az alapszabály és más szabályzat, valamint a hegyközségi rendtartás megalkotása és módosítása,

b) a hegyközség éves költségvetésének megállapítása és a zárszámadás elfogadása,

c) a hegyközség tisztségviselőinek megválasztása,

d) a hegyközségi tanács szőlészeti és borászati szekciójába tartozó azonos számú küldöttek megválasztása,

e) a hegyközségi járulék mértékének meghatározása.

(3) A közgyűlést az alapszabályban meghatározott időközönként, de évente legalább egy alkalommal össze kell hívni.

(4) A közgyűlés időpontjáról és napirendjéről meghívó kiküldésével minden tagot írásban kell értesíteni azzal a figyelmeztetéssel, hogy a közgyűlés a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes.

(5)⁵ A közgyűlésen

a) a szőlőültetvénnyel rendelkező hegyközségi tagot a szüreti jelentésben szereplő ültetvénye területe alapján minden megkezdett hektár után egy szavazat,

b) a hegybíró nyilvántartása alapján szőlőültetvénnyel nem rendelkező hegyközségi tagot egy szavazat

illeti meg azzal, hogy egy tag az összes szavazat legfeljebb tíz százalékát birtokolhatja akkor is, ha az a) pont alapján többre lenne jogosult.

(6)⁶ A közgyűlésen az a tag rendelkezik szavazati joggal, aki hegyközségi adatszolgáltatási kötelezettségének határidőben maradéktalanul, hegyközségi járulékfizetési kötelezettségének pedig az év első közgyűlésének napját megelőzően legalább öt nappal eleget tett.

(7) Ha e törvény vagy az alapszabály másként nem rendelkezik a közgyűlés a határozatait a jelenlévő tagokat megillető szavazatok szerint megállapított egyszerű szavazattöbbséggel hozza.

(8)⁷ A hegyközségi tanács szőlészeti szekciójába tartozó küldöttet a szőlészeti termelők választják meg, a hegyközségi tanács borászati szekciójába tartozó küldöttet a borászati termelők választják meg.

(9) A határozathozatal és a tisztségviselők választásának rendjét az alapszabályban kell meghatározni.

(10) Az alapszabály a közgyűlés megtartásának módját és a tisztségviselők választásának rendjét részközgyűlések által választott küldöttek részvételével tartott küldöttgyűlés formájában is meghatározhatja, ha a hegyközségi tagok száma vagy a tagok lakóhelye illetve más, az alapszabályban meghatározott szempont ezt indokolja. A részközgyűlési körzeteket, a részközgyűlések megtartásának helyét, és a küldöttgyűlés rendjét az alapszabályban kell megállapítani. A különböző helyre és időpontra összehívott részközgyűléseket a közgyűlésre meghatározott azonos napirenddel kell megtartani. A részközgyűlésre és a küldöttközgyűlésre egyebekben a közgyűlésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(11) A részközgyűléseket úgy kell összehívni, hogy a részközgyűlés napja a küldöttközgyűlés napját legalább nyolc nappal megelőzze.

6. Az elnök

7. § (1) Az elnök

a) összehívja és előkészíti a közgyűlés, a részközgyűlés, küldöttközgyűlés és a választmány üléseit,

b) gyakorolja a munkáltatói jogot a hegyközség alkalmazottai felett,

c) ellátja a közgyűlés, illetve a választmány döntése alapján

ca) a hegyőrrel kapcsolatos munkáltatói jogokat,

cb) a hegyőr szakmai irányításával összefüggő feladatokat a hegyőrré vonatkozó külön jogszabály alapján,

d) ellátja a közgyűlés, illetve a választmány által részére meghatározott feladatokat.

(2) A hegyközségnek a közgyűlés és a választmány határozatainak végrehajtásáért az elnök felel.

(3) A hegyközséget harmadik személyekkel szemben és a hatóságok előtt az elnök képviseli. Az alapszabály a képviselőre az elnökön kívül más tagot is feljogosíthat.

7. A választmány

8. § A közgyűlés a tagok közül az alapszabályban meghatározott létszámú választmányt választ. A hegyközség elnöke egyben a választmány elnöke is.

9. § (1) A választmány a közgyűlés határozatai szerint irányítja a hegyközség működését, dönt minden olyan ügyben, amelyet a törvény vagy az alapszabály nem utal a hegyközség más testületi szervének vagy tisztségviselőjének hatáskörébe.

(2) A választmány előkészíti a közgyűlés, a részközgyűlés, a küldöttközgyűlés üléseit.

(3) A választmány az alapszabályban meghatározott gyakorisággal, de évente legalább két alkalommal ülésezik. Rendkívüli ülés bármikor összehívható. A választmány tevékenységéről évente beszámol a közgyűlésnek.

8. Az ellenőrző bizottság

10. § (1) A közgyűlés a tagok közül megválasztja az ellenőrző bizottság elnökét, valamint további két tagját.

(2) Az ellenőrző bizottság tagjai e tevékenységükért kizárólag a közgyűlésnek felelnek és feladataik ellátása körében részükre utasítás nem adható.

11. § (1) Az ellenőrző bizottság feladata a hegyközség működése törvényességének, valamint a gazdálkodásnak az ellenőrzése. Ennek érdekében az ellenőrző bizottság a hegyközség bármely testületétől, tisztségviselőjétől vagy tagjától tájékoztatást kérhet és a hegyközségi iratokba betekinthez.

(2) Az ellenőrző bizottság az eljárása során tett megállapításait javaslatával együtt írásban közli az érdekelt testületi szervvel vagy tisztségviselővel, szükség esetén – az alapszabályban meghatározott módon – összehívhatja a közgyűlést.

(3) Az ellenőrző bizottság legalább ötévenként független könyvvizsgálóval köteles megvizsgáltatni a hegyközség gazdálkodását.

(4) A közgyűlés a hegyközség éves költségvetéséről és a zárszámadásról csak az ellenőrző bizottság véleményének ismeretében dönthet.

(5) Az ellenőrző bizottság egyeztetést végez, és állást foglal a hegyközség valamely testületi szervének határozata ellen tett bejelentés ügyében.

9. Egyéb testületi szervek

12. § Az alapszabály további testületi szerveket (bizottságokat) létesíthet. Ez esetben az alapszabálynak meg kell határoznia e testületi szervek feladatkörét, valamint a hegyközség más testületeihez és a tisztségviselőkhez való viszonyát.

10. A tisztségviselőkre irányadó rendelkezések

13. § (1) A hegyközség tisztségviselői: az elnök, az ellenőrző bizottság elnöke, a küldött, valamint az alapszabály által létesített más tisztséget betöltő személy.

(2) Nem lehet tisztségviselő

a) a hegybíró,

b) aki nem tagja a hegyközségnek,

c) akit a bíróság cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezett,

d) aki büntetett előéletű,

e) aki a tisztségviselői tevékenységtől, mint foglalkozástól eltöltő jogerős bírói ítélet hatálya alatt áll.

(3) Egyidejűleg nem viselhetnek tisztséget a hegyközségben a polgári törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozók valamint az élettársak, bejegyzett élettársak. Az alapszabály az összeférhetetlenség további eseteit is meghatározhatja.

(4) Nem választható meg tisztségviselőnek, akinek hegyközségi járuléktagozása áll fent, illetve adatszolgáltatási kötelezettségének nem tett eleget.

(5)⁸ Azt a tényt, hogy a (2) bekezdés d) és e) pontja szerinti kizáró okok nem állnak fenn, a tisztségviselő személyi hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

(6) A hegyközségi tanács titkára a tisztségviselői megbízatás időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi a tisztségviselő tekintetében a (2) bekezdés d) és e) pontja szerinti kizáró ok fennállását. A hatósági ellenőrzés céljából a hegyközségi tanács titkára adatot igényelhet a bünygyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a tisztségviselő büntetlen előéletű-e, valamint hogy a tisztségviselői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltöltés hatálya alatt áll-e.

(7) Az (5) és (6) bekezdés alapján megismert személyes adatokat

a) a hegyközség a tisztségre jelölt személy tekintetében a tisztség betöltéséről határozó közgyűlési szavazás napjáig,

b) a hegyközségi tanács titkára – tisztségviselői megbízatás esetén – a tisztségviselő megbízatásának megszűnéséig kezeli.

(8) Ha a hegyközségi tanács titkára a (2) bekezdés d) és e) pontja szerinti kizáró ok fennállását a tisztségviselővel szemben a (6) bekezdés szerinti hatósági ellenőrzés során megállapítja, felhívja a közgyűlést, hogy a tisztségviselő megbízatását haladéktalanul vonja vissza. A tisztségviselő a kizáró ok fennállásáról szóló határozat kézbesítése napjától a tisztségéből fakadó jogait nem gyakorolhatja. A megszüntetést írásban, az ok megjelölésével kell közölni a tisztségviselővel.

(9) A 22. § (1) bekezdés szerint működő hegyközség esetén az e §-ban meghatározott, a hegyközségi tanács titkárára vonatkozó feladatokat a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára látja el.

11. Az alapszabály

14. § (1) A hegyközség szervezetének és működésének rendjét az alapszabályban kell meghatározni.

(2) Az alapszabálynak tartalmaznia kell a hegyközség

a) elnevezését, székhelyét,

b) célját és feladatait,

c) képviselőire jogosultak megnevezését,

d) szervezetére és szerveinek működésére vonatkozó szabályokat,

e) testületi szerveinek, tisztségviselőinek feladat- és hatáskörét, választásuk módját, megbízatásuk időtartamát és megszűnésének eseteit,

f) tagsági viszonyal kapcsolatos, e törvényben nem szabályozott kérdéseit,

g) gazdálkodására – így különösen a költségvetésre – vonatkozó alapvető szabályokat.

(3) Az alapszabály elfogadásához és módosításához a közgyűlésen a jelenlévő tagokat megillető szavazatok legalább kétharmadával rendelkező tagok támogató szavazata szükséges.

(4) Az alapszabály más szabályzat megalkotásáról is rendelkezhet.

(5) Az alapszabály elfogadását követően a hegyközség székhelye szerint illetékes törvényszéknél kérni kell a hegyközség nyilvántartásba-vételét. A hegyközség a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre, az alapszabály elfogadásának napjára visszaható hatállyal. A törvényszék a hegyközség nyilvántartásba-vételéről szóló határozatát az agrárpolitikáért felelős miniszterrel (a továbbiakban: miniszter) is közli.

III. FEJEZET

HEGYKÖZSÉGI TAGSÁG

12. A hegyközség tagjai

15. § (1) Hegyközségi tagságra kötelezett – lakóhelyétől (telephelyétől, székhelyétől) függetlenül – az a szőlészeti és borászati termelő, aki tevékenységét a hegyközség működési területén végzi.

(2) A szőlészeti és borászati termelő minden olyan hegyközségnek tagja, amelynek területén termel.

(3) Ha az alapszabály megengedi, önkéntes jelleggel hegyközségi tagságot bármely hegyközségi tagságra nem kötelezett vállalhat.

13. A tagok névjegyzéke

16. § A hegyközség tagjairól névjegyzéket kell készíteni, és az abban bekövetkezett változásokat folyamatosan vezetni kell.

14. A tagsági viszony keletkezése és megszűnése

17. § (1) A szőlészeti és borászati termelő hegyközségi tagsági viszonya, illetve a borvidéken kívül a szőlészeti és borászati termelő tevékenységet végző nyilvántartásba vételi kötelezettsége azon hónapot követő hónap első napjával keletkezik, amelyben a tevékenységét megkezdi.

(2)⁹ A szőlészeti és borászati felvásárló nyilvántartásba vételi kötelezettsége azon a napon keletkezik, amelyen a tevékenységét megkezdi.

(3) A szőlészeti és borászati felvásárló és a nem borvidéki településen működő szőlészeti és borászati termelő a hegybírónak köteles bejelenteni a nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét, telephelyét), adóazonosító jelét vagy adószámát, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott regisztrációs számát, és a miniszter e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelete szerinti egyéb, személyes adatnak nem minősülő adatokat.

(4) Új telepítésű szőlő esetén a szőlészeti termelő hegyközségi tagsági viszonya – amennyiben még nem tagja a hegyközségnek – a telepítési engedély jogerőre emelkedésével jön létre.

(5) A hegyközségi tag, valamint a szőlészeti és borászati felvásárló, illetve a nem borvidéki településen működő szőlészeti és borászati termelő a hegybírónak köteles bejelenteni, hogy tevékenységével felhagyott, vagy a szőlészeti termelő a szőlőültetvény használatát másnak engedte át. A hegybíró a bejelentés alapján a tagsági jogviszony megszüntetéséről, ezzel összefüggésben a névjegyzékből való törlésről, illetve az adatszolgáltatási kötelezettség megszűnéséről határozatot hoz, amennyiben a szőlészeti és borászati termelőnek, illetve a szőlészeti és borászati felvásárlónak nincs járuléktartozása, illetve adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tett.

(6) A szőlészeti termelő 30 napon belül köteles a hegybírónak bejelenteni, ha a szőlőültetvény művelésével felhagyott, az ültetvény tulajdonosának, illetve – amennyiben a szőlészeti termelő a tulajdonos volt – az új használó nevének és címének feltüntetésével.

(7) Az önkéntes tag bármikor kérheti írásban a névjegyzékből való törlését. A tagsági jogviszony ebben az esetben a kérelem benyújtásának napjával szűnik meg.

18. § (1) A hegyközségi tagsági viszonyt keletkeztető vagy megszüntető tény az érdekeltnek – a nevének (cégnevének), lakóhelyének (székhelyének, telephelyének), adóazonosító jelének vagy adószámának, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott regisztrációs számának megjelölésével – a névjegyzékbe való felvétel, illetve a törlés végett a hegybírónak be kell jelentenie. A hegybíró bejelentés hiányában is eljár, ha a tagsági viszony keletkezéséről vagy megszűnéséről egyéb módon tudomást szerez.

(2) A hegyközségi tag köteles az (1) bekezdésben meghatározott adatai változását 15 napon belül bejelenteni a hegybírónak.

15. A hegyközségi tag jogai és kötelezettségei

19. § (1) A tag joga – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel –, hogy

- a) tanácskozási és szavazati joggal részt vegyen a közgyűlésen vagy részközgyűlésen;
- b) tisztséget viseljen a hegyközségben;
- c) a hegyközség belső szabályzatában foglaltak szerint igénybe vegye a hegyközség által nyújtott szolgáltatásokat.

(2) A 15. § (3) bekezdése szerinti önkéntes tag joga, hogy

- a) tanácskozási joggal részt vegyen a közgyűlésen vagy részközgyűlésen;

b) a hegyközség belső szabályzatában foglaltak szerint igénybe vegye a hegyközség által nyújtott szolgáltatásokat.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tagsági viszonyból eredő jogait természetes személy csak személyesen, jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság a képviselőjére jogosult útján gyakorolhatja.

(4) Aki több hegyközségnek is tagja, tisztséget csak egy hegyközségben viselhet.

20. § (1) Származási bizonyítványt minden hegyközségi tag, térítésmentesen kap, ha eleget tett a hegyközségi járulék megfizetésére vonatkozó, illetve az adatszolgáltatási kötelezettségének.

(2) A szőlő termőhelyi kataszterében nyilvántartott szomszédos termőföldre elővásárlási, valamint elő-haszonbérleti jog illeti meg a hegyközségi tagot, ha ezen jogának érvényesítését megelőző 24 hónapban folyamatos hegyközségi tagsággal rendelkezett. Szomszédos termőföldnek minősül a közvetlenül, illetve önálló helyrajzi szám alatt nyilvántartott út, árok, csatorna közbeékelődésével szomszédos szőlő termőhelyi kataszterében nyilvántartott termőföld.

21. § A tag kötelezettsége, hogy

a) hegyközségi járulékot fizessen;

b) a hegyközség alapszabályában és más szabályzataiban foglaltakat megtartsa;

c) a hegyközségi rendtartást betartsa.

IV. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGEK TERÜLETI ÉS ORSZÁGOS SZERVEI

16. A hegyközségi tanács

22. § (1) A hegyközségek borvidékenként hegyközségi tanácsot alakítanak. Amennyiben egy borvidéken csak egy hegyközség alakul meg, a hegyközségi tanácsot nem kell létrehozni, illetve a hegyközségi tanács megszűnik, és a hegyközségi tanácsi feladatokat a hegyközség, a titkári feladatokat pedig a hegyközség elnöke látja el.

(2) A hegyközségi tanács tagjai a 6. § (8) bekezdésében foglaltak alapján megválasztott küldöttek.

(3) A küldöttek a hegyközségi tanácsban szőlészeti és borászati szekciót alakítanak.

(4) A hegyközségi tanács az általa elfogadott alapszabály szerint működik. Az alapszabályt a küldöttek együttes ülésen a 14. § (3) bekezdése szerint fogadják el.

(5) Az alapszabály elfogadását követően a hegyközségi tanács székhelye szerint illetékes törvényszéknél kérni kell a hegyközségi tanács nyilvántartásba-vételét. A hegyközségi tanács a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre, az alapszabály elfogadásának napjára visszaható hatállyal. A törvényszék a hegyközségi tanács nyilvántartásba-vételéről szóló határozatát a miniszterrel is közli.

23. §¹⁰ (1) A szőlészeti és borászati szekció azonos számú tagot választ a hegyközségi tanács tagjai közül az igazgatóválasztmányba, és ennek tagjai közül a küldöttek együttes ülésén megválasztja a hegyközségi tanács elnökét és – amennyiben szükséges – alelnökét. Az ügyek viteléért felelős tisztségviselő az elnök.

(2) A hegyközségi tanács javaslata alapján a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára titkárt nevez ki. A titkár munkáltatója – az 56. § (3) bekezdésben foglalt eltéréssel – a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, felette a munkáltatói jogokat a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára gyakorolja.

(3) A hegyközségi tanács elnöke feladatainak ellátásával az alapszabály felhatalmazása alapján a titkár is megbízható.

24. § (1)¹¹ A hegyközségi tanács, ennek hiányában a hegyközségi választmány kizárólagos hatáskörébe tartozik

a) a 2011. december 31-e előtt benyújtott – a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet szerinti – termék-leírással,

b) a borvidéki rendtartással,

c) a borvidék közép- és hosszú távú stratégiájának kidolgozásával,

d) a borvidéket érintő közéleti eseményekkel

kapcsolatos feladatok ellátása.

(2) A szőlészeti és a borászati szekció a tagjai közül megválasztja a Hegyközségek Nemzeti Tanácsába szekciónként delegált egy-egy küldöttet. Amennyiben a borvidéken csak egy hegyközség működik a Hegyközségek Nemzeti Tanácsába delegált egy-egy küldöttet a 6. § (8) bekezdése szerint kell megválasztani.

25. §¹² A döntéshozatal során a küldöttet az őt delegáló hegyközségnek a hegybíró által nyilvántartott területe alapján minden megkezdett hektár után egy szavazat illeti meg azzal, hogy egy küldött legfeljebb a szavazatok többségét el nem érő számú szavazattal rendelkezhet. A küldött nem gyakorolhatja a szavazati jogát, amennyiben az őt delegáló hegyközségnek fenntartási hozzájárulás-tartozása áll fenn. Ha e törvény vagy az alapszabály másként nem rendelkezik, a hegyközségi tanács a döntéseit egyszerű többséggel hozza azzal, hogy a döntéshozatalhoz a szavazásra jogosult küldöttek több mint felének támogató szavazata is kell.

17. A borvidéki régiós tanács

26. § (1) A hegyközségi tanácsok borrhíónként borvidéki régiós tanácsot alakíthatnak.

(2) A borvidéki régiós tanács tagjai a hegyközségi tanácsok elnökei, valamint egy-egy küldöttjük.

(3) A borvidéki régiós tanács az általa elfogadott alapszabály szerint működik.

(4) Az alapszabály elfogadását követően a borvidéki régiós tanács székhelye szerint illetékes törvényszéknél kérni kell a borvidéki régiós tanács nyilvántartásba-vételét. A borvidéki régiós tanács a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre, az alapszabály elfogadásának napjára visszaható hatállyal. A törvényszék a borvidéki régiós tanács nyilvántartásba-vételéről szóló határozatát a miniszterrel is közli.

27. § A borvidéki régiós tanács a tagjai közül elnököt, amennyiben szükséges alelnököt választ. Az ügyek vitelért felelős tisztségviselő az elnök.

18. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa

28. § (1) A hegyközségek országos szervezete a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, amely a hegyközségi tanácsok egy szőlészeti és egy borászati szekciójába tartozó küldöttekből áll.

(2) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa az általa elfogadott alapszabály szerint működik. Az alapszabályt a küldöttek együttes ülésen a 14. § (3) bekezdése szerint fogadják el.

(3) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa a tagjai sorából a küldöttek együttes ülésen elnökséget, ennek tagjai közül elnököt és alelnököt választ. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsának elnökét a szőlészeti szekcióba, az alelnökét a borászati szekcióba tartozó küldöttek közül kell megválasztani. Az ügyek vitelért felelős tisztségviselő a főtitkár, akit a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa pályázat alapján választ meg. A főtitkár csak felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező személy lehet, akinek egyebekben a hegybíróval azonos személyi feltételekkel kell rendelkeznie. A főtitkár felett a munkáltatói jogokat a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának elnöke gyakorolja.

(4) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsában a 24. § (2) bekezdése szerint megválasztott tagokból álló szőlészeti és borászati szekció működik.

(5) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa akkor határozatképes ha mindkét szekció küldötteinek legalább a fele jelen van. A küldöttet az őt delegáló hegyközségi tanács hegybírók által nyilvántartott területe alapján minden megkezdett hektár után egy szavazat illeti meg azzal, hogy egy küldött az összes szavazat legfeljebb tíz százalékát birtokolhatja. A döntéshozatal során a szőlészeti és a borászati szekciót azonos szavazatszám illeti meg. A döntéshozatalhoz a küldöttek szavazattöbbsége szükséges azzal, hogy azt a mindkét szekció tagjai szavazatának többségével is támogatni kell.

29. § A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa ülésén tanácskozási joggal részt vesznek a miniszter vagy képviselője, a borászati hatóság, az országos szőlészeti-borászati oktatási, kutatási intézmények, valamint szakmai érdek-képviselői szervezetek képviselői.

30. §¹³

31. § A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa ügyintéző szervezetet hoz létre, és arra vonatkozóan szervezeti és működési szabályzatot készít, amelyet az elnökség fogad el. Az ügyintéző szervezet vezetője a főtitkár.

19. Közös szabályok

32. § (1) A hegyközségi tanács, a borvidéki régiós tanács és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa egyaránt köztestület.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervezetek létrejöttére, alapszabályára, szervezetére és működésére e törvénynek a hegyközségekre irányadó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

V. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGI SZERVEZETEK FELADATAI

20. A hegyközség feladatai

33. § (1) A hegyközségeket azonos jogok illetik, illetve azonos kötelezettségek terhelik.

(2) A hegyközség

a) a minőségvédelem érdekében összehangolja tagjai szőlészeti és borászati szakmai tevékenységét;

b) gondoskodhat – a helyi önkormányzattal együttműködve – a működési területéhez tartozó szőlők őrzéséről;

c) szolgáltatásokkal és szaktanácsadással segíti tagjai gazdálkodását;

d)¹⁴ védi a hegyközség szőlészeti és borászati termelőinek érdekeit és tájékoztatást ad a tagok tevékenységét segítő, közérdekű információkról;

e) ellenőrzi tagjainál a hegyközség feladatkörét érintő rendtartási előírások betartását;

f) rendezvényeket, borversenyeket szervez.

34. § (1) A hegyközség a hegyközségi rendtartás (hegyszabályok) keretében meghatározza a célszerű telepítés és művelés, az ültetvények rendje, a szőlőkárosító elleni egységes növényvédelem szabályait. Ennek során figyelembe kell venni a természet- és tájvédelemre vonatkozó jogszabályokat is. A rendtartásban meg kell határozni a hegyszabályokat sértő cselekmények e törvény szerinti jogkövetkezményeit.

(2) A hegyközségi rendtartás a hegyközség területén a borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területre kiterjedő hatállyal határozza meg az ingatlanok, az utak, vízelvezető árkok állapotára és növényvédelmére, valamint az ingatlanok rendeltetésszerű használatával kapcsolatos létesítmények karbantartására vonatkozó szabályokat. A rendtartás ezen előírásait a borszőlő termőhelyi kataszterbe eső, más művelési ágú külterületi ingatlanok használóinak és az utak kezelőinek is be kell tartaniuk.

(3) Az elfogadott rendtartást meg kell küldeni a hegyközségi tanácsnak, amely kifogást emelhet a rendtartás ellen, ha az törvénysértő, ellentétes a borvidéki rendtartással, vagy nyilvánvalóan szakszerűtlen rendelkezést tartalmaz. A hegyközségi tanácsnak a kifogásolt rendelkezést újra kell tárgyalni. A rendtartást – kifogás híján – a hegyközségi tanácsnak történő megküldését követő harminc nap elteltével közzé kell tenni.

(4) A rendtartást hirdetményi úton, valamint a helyben szokásos más alkalmas módon is közzé kell tenni. A közzététellel egyidejűleg a rendtartást meg kell küldeni a hegyközség tagjainak, a települési önkormányzatnak, valamint a mezőgazdasági igazgatási szervnek is. A rendtartás a hirdetményként való közzététele napját követő harmincadik napon lép hatályba.

(5) A hegyközség ellenőrzi a hegyközségi rendtartás (hegyszabályok), valamint a borvidéki rendtartás betartását. Ha az ellenőrzés eredményeként megállapítja a szabályszegés tényét, a tagot a jogellenes állapot megszüntetésére, meghatározott cselekvés teljesítésére, valamint a való tartózkodásra kötelezheti vagy – a rendtartásban meghatározott esetekben és mértékig – bírsággal sújthatja.

(6) Azt, aki nem hegyközségi tagként vét a hegyközségi, illetve a borvidéki rendtartás szabályai ellen, a hegyközség felszólítja a jogellenes állapot megszüntetésére vagy a hegyközségi, illetve a borvidéki rendtartásnak megfelelő cselekvésre. A felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség a törvényszéktől kérheti a hegyközségi, illetve a borvidéki rendtartásba ütköző cselekményt elkövető személynek a felszólításnak megfelelő kötelezését.

35. § A hegyközség a szőlő termőhelyi kataszterbe tartozó területekre a tulajdonosok képviseletében jogosult kezdeményezni a vadászati hatóságnál, hogy a külterületen lévő zártkerti ingatlant a vadászterület kiterjedésének megállapításánál figyelembe vehető földterületnek minősítse, valamint jogosult a földtulajdonosokat a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló törvénynek a jegyzőre vonatkozó szabályai szerint képviselni.

21. A hegyközségi tanács feladatai

36. § (1) A hegyközségi tanács borvidéki rendtartást alkot.

(2) A borvidéki rendtartás a borvidék borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területre kiterjedő hatállyal érvényes.

(3) Az elfogadott borvidéki rendtartást meg kell küldeni a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának, amely kifogást emelhet a rendtartás ellen, ha az törvénysértő, vagy nyilvánvalóan szakszerűtlen rendelkezést tartalmaz. A hegyközségi tanácsnak a kifogásolt rendelkezést újra kell tárgyalni. A borvidéki rendtartást – kifogás híján – a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának történő megküldését követő harminc nap elteltével közzé kell tenni.

(4) A borvidéki rendtartást hirdetményi úton, valamint a helyben szokásos más alkalmas módon is közzé kell tenni. A rendtartás a hirdetményként való közzététele napját követő harmincadik napon lép hatályba.

(5) A hatályos borvidéki rendtartásokat a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa honlapján közzéteszi.

(6) A 22. § (1) bekezdés szerint működő hegyközségben a borvidéki rendtartásnak a hegyközségi rendtartás felel meg.

37. § Az eredetvédelmet sértő esetekben a hegyközségi tanács fellép a jogsértővel szemben.

22. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsának feladatai

38. § (1) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa

a) segíti a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok tevékenységét;

b) összegzi és elemzi a hegyközségek adatszolgáltatását, és ennek alapján javaslatokat dolgoz ki az esetleges agrárpiaci beavatkozásra;

c)¹⁵

d) termékek piacra jutását elősegítő szolgáltatásokat szervez;

e) képviselheti a hegyközséget a származás-, minőség- és eredetvédelemmel kapcsolatos ügyekben;

f) elbírálja a hegybíró közigazgatási hatósági ügyben hozott elsőfokú határozata ellen benyújtott fellebbezést;

g) együttműködik a szőlő- és bortermeléssel kapcsolatban feladatokat ellátó hatóságokkal és intézményekkel;

h) kapcsolatot tart a nemzetközi eredetvédelmi szervezetekkel;

i) kiállításokat, borversenyeket, konferenciákat szervez.

(2) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa a nem borvidéki települések vonatkozásában meghatározza az illetékes hegyközséget, valamint a közigazgatási feladatok ellátására kijelöli az illetékes hegybíró, és ezeket az információkat a honlapján közzéteszi.

23. Közös szabályok

39. § A hegyközségi szervezetek részére további feladatot csak törvény állapíthat meg, annak ellátásával kapcsolatos szabályokat azonban kormányrendelet vagy miniszteri rendelet is meghatározhat.

VI. FEJEZET

KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁGI ÜGYEK

24. A hegybíró

40. § (1) A hegyközségben a közigazgatási hatósági ügyek vitelért felelős személy a hegybíró, aki tevékenységét a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa főtitkárának szakmai irányítása alatt végzi.

(2) A hegybíró

a) eljár a névjegyzékbe való felvétellel, illetve törléssel kapcsolatos ügyekben, vezeti a hegyközségi névjegyzéket,

b) első fokon eljár a közigazgatási hatósági ügyekben,

c) az e törvényben, valamint jogszabályban meghatározott módon a hegyközség által vezetett nyilvántartásokból adatot szolgáltat,

d)¹⁶

e) vezeti a gazdasági aktát, ellenőrzi a gazdasági aktában nyilvántartott területek állapotát, a nyilvántartott adatok valóságtartalmát,

f) ellátja a számára törvényben meghatározott feladatokat,

g) az engedély nélkül telepített, illetve kivágott szőlőültetvényekről értesíti a növénytermesztési hatóságot,

h) a számítógépes nyilvántartásában foglalt adatokat rendszerezi és összegezi, valamint azokat – egyedileg nem azonosítható módon – a hegyközségi tanács titkárához és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsához továbbítja,

i) a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló törvényben szereplő közigazgatási szervek, valamint a borgazdálkodás körébe tartozó ellenőrzéseket végző szervezetek számára megkeresésre adatot szolgáltat,

j) a szőlőtermelőnek a szőlőterületére, szőlőfajtáira, a tárgyévi termés mennyiségére és a szőlőfelhasználására vonatkozó adatokat egyedileg azonosítható módon, jövedéki ellenőrzés elősegítése céljára adathordozón vagy elektronikus úton továbbítja a vámhatóságnak.

(3) Ha a hegybíró a működési területén belüli hegyközségi tagnál irányítási jogviszonyban, munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ezen tag ügyeiben, valamint saját és közvetlen hozzátartozói ügyeiben nem járhat el. Az ezen ügyekkel kapcsolatos közigazgatási feladatok ellátására a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára jelöli ki az illetékes hegybíró.

(4) A (2) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatok ellátásához a hegybírónak az ingatlan-nyilvántartáshoz való hozzáférést térítésmentesen kell biztosítani.

(5) A közgyűlés, illetve a választmány döntése alapján az elnök a 7. § (1) bekezdésének cb) és d) pontja, valamint a 22. § (1) bekezdése szerinti elnöki feladatok ellátásával külön megállapodással megbízhatja a hegybíró.

(6) A hegybíró a közgyűlésen és a választmány ülésén beszámol a tevékenységéről.

(7)¹⁷ A hegybírói tisztség betöltésére a pályázatot a hegyközség választmánya írja ki. A hegybíró személyére a beérkezett pályázatok értékelése alapján a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa felé a választmány tesz javaslatot. A hegybíró munkáltatója – az 58. § (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – Hegyközségek Nemzeti Tanácsa. A hegybíró felett a munkáltatói jogokat a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára gyakorolja, aki e jogok gyakorlására – a kinevezés és felmentés kivételével – a hegyközségi tanács titkárát is feljogosíthatja. A hegybíró kinevezése határozatlan időre szól. A 22. § (1) bekezdés szerint működő hegyközség esetében a hegybíró felett a munkáltatói jogok teljes körét a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára gyakorolja.

(8) Hegybíró csak olyan személy lehet, aki

a) nem áll a 13. § (2) bekezdés c)–e) pontja szerinti kizáró ok hatálya alatt,

b) legalább középfokú mezőgazdasági szakirányú szakképzettséggel rendelkezik, valamint

c) a közigazgatási alapvizsgát letette, vagy vállalja, hogy kinevezése esetén e vizsgát a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára által meghatározott határidőn – de megválasztásától számított legkésőbb egy éven – belül leteszi.

(9) A (8) bekezdés c) pontja szerinti határidő elmulasztása esetén a hegybíró foglalkoztatási jogviszonya megszűnik.

(10) A hegybíró munkájáért legalább a mindenkori minimálbér kétszeresének megfelelő díjazás illeti meg.

(11) Egy személy a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára által meghatározott borszőlőültetvényt magába foglaló területen látja el a hegybírói feladatokat. A hegybíró több hegyközség működési területére is kinevezhető azzal, hogy a hegybíró részére megállapított működési területének le kell fednie az adott hegyközségek teljes működési területét (körhegybíró). A körhegybíró az egy borvidéken fekvő hegyközségek működési területére nevezhető ki. Egy hegyközség területén a hegybírói feladatok ellátására több személy is kinevezhető, akiknek működési területét a kinevezésben meg kell határozni, amely működési terület nem eshet egybe másik hegybíró működési területével.

(12) Ha a hegybírói tisztség megüresedik, az új hegybíró kinevezéséig a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára által ideiglenes jelleggel kinevezett másik – a (8) bekezdés rendelkezéseinek megfelelő – hegybíró látja el a hegybírói feladatokat. Az így kinevezett ideiglenes hegybíróra a (11) bekezdés harmadik mondatában szereplő korlátozást nem kell alkalmazni.

41. § Aki a szőlő, must vagy bor származási bizonyítványát, vagy jogszabályban meghatározott, a hegybíró által kiadandó más igazolását nem a jogszabályban meghatározott határidőig kérelmezi, az okiratokat csak 5000 forinttól 500 000 forintig terjedő mulasztási

bírság megfizetésével kaphatja meg. A hegybíró a bírság kiszabása során figyelembe veszi a késedelem időtartamát, az ügyfél késedelembe esésének gyakoriságát, továbbá származási bizonyítvány esetén a kérelemben foglalt szőlő, illetve bor értékét. A mulasztási bírság a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának bevétele.

25. Közigazgatási hatósági ügyekkel kapcsolatos szabályok

42. § (1) A hegybírónak és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának közigazgatási hatósági ügyekben való eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A hegybíró határozata ellen a Hegyközségek Nemzeti Tanácsához lehet fellebbezni.

(3) Közigazgatási hatósági ügyekben

a) hegyközségnél a hegybíró,

b) a Hegyközségek Nemzeti Tanácsánál a főtitkár

jár el.

43. § (1) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa közigazgatási hatósági ügyben eljáró tisztségviselője, illetve ügyintézője csak olyan büntetlen előéletű személy lehet, aki a közigazgatási alapvizsgát letette, vagy vállalja, hogy kinevezése esetén a vizsgát a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára által meghatározott határidőn – de kinevezésétől számított legkésőbb egy éven – belül leteszi. A határidő elmulasztása esetén a tisztségviselő, illetve ügyintéző munkaviszonya megszűnik.

(2)¹⁸ A 38. § f) pontjában meghatározott ügyekben eljáró ügyintéző csak olyan jogi végzettséggel rendelkező személy lehet, aki felett a munkáltatói jogokat a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának elnöke gyakorolja, vagy akinek a megbízója a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa.

(3) A szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni a közigazgatási hatósági ügyben eljáró személy kizárás miatt vagy bármely más okból való akadályoztatása esetére a feltételeknek megfelelő másik személy kijelölésére vonatkozó szabályokat.

VII. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE

26. Kapcsolattrendszer

44. § (1) A hegyközségek a Hegyközségek Nemzeti Tanácsát rendszeresen tájékoztatják tevékenységükről. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa évente egy alkalommal értékeli a hegyközségi szervezetek és a hegybírók tevékenységét, és arról tájékoztatja a minisztert.

(2) A hegyközségi szervezetek együttműködnek az agrárkamara területi és országos szervezeteivel, valamint a gazdasági és szakmai érdek-képviselői szervezetekkel.

(3) A hegyközség a területét érintő településrendezési és -fejlesztési feladatokban együttműködik a területileg illetékes helyi önkormányzat képviselő-testületével.

(4) A hegyközségi, valamint a szőlő- és borgazdálkodás területén ellenőrzésre jogosult más szervezetek kötelesek együttműködni, ellenőrzéseik tapasztalatairól egymást kölcsönösen tájékoztatni.

45. § (1) A települési önkormányzatok, a területi és a központi közigazgatási szervek kötelesek együttműködni a hegyközségi szervezetekkel. Ennek során részükre a tevékenységükhöz szükséges tájékoztatást kötelesek megadni.

(2) A hegyközségeket érintő jogi szabályozást, illetve más kormányzati döntést vagy települési önkormányzati rendelet meghozatalát megelőzően ki kell kérni az illetékes hegyközségi szervezet véleményét és észrevételeire érdemi választ kell adni.

(3) A bortermeléssel kapcsolatos agrárpiaci beavatkozás előtt ki kell kérni a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának véleményét.

27. Gazdasági tevékenység

46. § (1) Hegyközségi szervezet gazdasági tevékenységet nem folytathat, gazdasági társaságnak nem lehet tagja és ilyen társaságban részesedést nem szerezhethet.

(2) A hegyközségi szervezet – tagjainak szolgáltatásokkal való ellátása céljából vagy más, gazdasági tevékenységet is igénylő feladata ellátása érdekében – nonprofit gazdasági társaságot alapíthat.

28. Pénzügyi források

47. § (1) A hegyközség bevételei:

- a) a hegyközségi járulék,
- b) az általa nyújtott szolgáltatásért fizetendő díjak,
- c) a részére törvény által átadott feladatok ellátásához szükséges, költségvetési pénzeszközök,
- d) a tagokra a 34. § (5) bekezdésében vagy az alapszabályban meghatározott esetben kiszabott pénzbírságokból származó bevételek,
- e) az adományok,
- f) pályázatból származó bevétel,
- g) egyéb, az alapszabályban meghatározott bevételek.

(2)¹⁹ A hegyközségi tagoknak, valamint a szőlészeti és borászati felvásárlóknak hegyközségi járulékot kell fizetni azon hegyközség részére, amelynek működési területén a termelő-, illetve a felvásárló tevékenységüket végzik. A hegyközségi járulék mértékét és felhasználásának célját a választmány javaslata alapján minden év május 31. napjáig a közgyűlés határozza meg. A hegybíró a kivetett járulékot és annak esedékességét a járulékfizetésre kötelezettel határozatban közli.

(3)²⁰ A hegyközségi járulék alapját

a) szőlészeti termelő hegyközségi tag esetében az általa művelt szőlőültetvény területe és a megtermelt szőlőmennyiség alapján kell megállapítani;

b) borászati termelő hegyközségi tag esetében az általa művelt szőlőültetvény területe és a feldolgozott szőlő-, valamint bormennyiség alapján kell megállapítani azzal, hogy a szőlőültetvény területe alapján meghatározott járulékalap azonos az a) pont szerinti járulékalappal;

c) szőlészeti és borászati felvásárló esetében a felvásárolt szőlő, must, illetve bor mennyisége alapján, a b) pont szerinti feldolgozott bormennyiségre vonatkozó járulékalappal azonos mértékben kell megállapítani.

(3a)²¹ Termelői szerveződés vagy termelői szerveződés és annak tagjai kizárólagos tulajdonában lévő vállalkozás által a termelői szerveződés tagjaitól felvásárolt szőlő, must, illetve bor mennyisége után nem kell hegyközségi járulékot fizetni.

(3b)²² A szőlészeti termelőnek nem kell hegyközségi járulékot fizetni azon megtermelt szőlőmennyiség után, amelyet borászati termelő hegyközségi tag, vagy szőlészeti és borászati felvásárló részére értékesített.

(4) A hegyközségi járulékot a tag az adózás szempontjából költségként számolhatja el. Meg nem fizetés esetén a járulékot – a hegyközség javára – adók módjára kell behajtani.

(5) Adományt, valamint más vagyoni előnyt csak olyan személytől lehet elfogadni, aki a hegyközség tevékenységében nem érdekelt.

48. § A hegyközségi tanács a borvidék területén működő hegyközségek számára fenntartási hozzájárulás megállapításáról dönthet. A fizetendő fenntartási hozzájárulás megállapításáról

és annak mértékéről évente a hegyközségi tanács határoz. A fenntartási hozzájárulás felhasználásának célját az alapszabályban kell meghatározni.

49. § (1) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa feladatellátásának költségeit

- a) a hegyközségi hozzájárulásból,
 - b) jogszabályban, illetve az állammal kötött szerződésekben rögzített, valamint pályázat alapján kapott forrásokból,
 - c) adományokból,
 - d) rendezvények bevételeiből, és
 - e) egyéb, az alapszabályban meghatározott bevételekből
- kell fedezni.

(2) A hegyközségi hozzájárulás alapösszegét a főtitkár javaslata alapján a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa határozza meg a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa és az adott hegyközség közti megállapodás szerint a hegyközség által igényelt és részére szolgáltatott feladatok költségigénye – ideértve a hegybíró működésével kapcsolatos költségeket is – alapján.

(3) A hegyközségi hozzájárulás kiegészítő összegét a főtitkár javaslata alapján a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa határozza meg, amely a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa működésének költségei, valamint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa által meghatározott egyéb célok és feladatok ellátására szolgál.

(4) A hegyközségi hozzájárulás alapösszegét és kiegészítő összegét minden év március 1-jéig kell megállapítani és közölni a hegyközségekkel.

(5) A nem borvidéki településen működő szőlészeti, illetve borászati termelőnek az általa művelt szőlőültetvény területe alapján, valamint a feldolgozott bormennyiség alapján a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa által megállapított mértékű hegyközségi járulékot kell fizetni a működése helye szerint illetékes hegyközség részére.

(6) Az (5) bekezdés szerinti hegyközségi járulék mértéke nem lehet több a szőlészeti, illetve a borászati termelők számára az adott évre megállapított hegyközségi járulék mértékének a hegyközségek területének nagyságával súlyozott országos átlagánál. A fizetendő hegyközségi járulék összegéből le kell vonni a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara részére tagdíj jogcímen az adott évre vonatkozóan fizetendő összeget.

(7) Az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államából továbbfeldolgozási célból behozott bormennyiség után a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa által megállapított mértékű hegyközségi járulékot kell fizetni a feldolgozás helye szerint illetékes hegyközség részére.

(8) A (7) bekezdés szerinti hegyközségi járulék mértéke nem lehet több a borászati termelők számára az adott évre megállapított hegyközségi járulék mértékének a hegyközségek területének nagyságával súlyozott országos átlagánál. A fizetendő hegyközségi járulék összegéből le kell vonni azt az összeget, amelyet az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államában ilyen jogcímen a behozatalt megelőzően kötelező jelleggel megfizettek, feltéve, hogy azt nem igényelték vissza.

50. § (1) A hegybírók és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa főtitkára által ellátott közigazgatási feladatok költségeihez az állam a költségvetési törvényben meghatározott összegű hozzájárulást ad.

(2) A hegybíró, valamint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára által lefolytatott közigazgatási hatósági ügyekben – a 20. § (1) bekezdésében foglalt kivétellel – igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

VIII. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGEKKEL KAPCSOLATOS ÁLLAMI TEVÉKENYSÉG

29. Törvényességi felügyelet

51. § (1) A hegyközségi szervezetek működése felett a miniszter törvényességi felügyeletet gyakorol.

(2) A miniszter ellenőrzi, hogy az alapszabály és más szabályzat megfelel-e a jogszabályoknak. A miniszter e jogkörébe tartozó feladatait a hegyközségek esetében a mezőgazdasági igazgatási szerv útján látja el.

(3) A mezőgazdasági igazgatási szerv a hegyközség működésével kapcsolatban észlelt törvénytértés esetén törvényességi felügyeleti intézkedést kezdeményez a miniszternél.

(4) Ha a hegyközségi szervezet működésének törvényessége másképp nem állítható helyre, a miniszter keresettel fordulhat a törvényszékhez. A törvényszék

a) megsemmisíti a hegyközségi szervezet jogsértő döntését és – szükség szerint – új döntés meghozatalát rendeli el;

b) a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívja a hegyközségi szervezet legfőbb önkormányzati szervét;

c) a hegyközségi szervezet tevékenységét felfüggesztheti, és felügyelőbiztost rendelhet ki, ha a működés törvényessége másként nem biztosítható.

52. § (1) A mezőgazdasági igazgatási szerv ellenőrzi a hegybíró tevékenységét.

(2) Amennyiben a mezőgazdasági igazgatási szerv ellenőrzése során megállapítja, hogy a hegybíró tevékenységét nem a jogszabályoknak megfelelően látja el, vagy rendszeresen mulasztást követ el, kezdeményezi a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkáránál a hegybíró felmentését.

30. A testületi döntések felülvizsgálata

53. § (1) A jogsértő testületi döntés felülvizsgálatát a hegyközségi szervezet bármely tagja kérheti a törvényszéktől.

(2) A hegyközségi választmány rendtartási ügyben hozott döntésének felülvizsgálatát az a tag kérheti, akinek jogát vagy jogos érdekét a döntés sérti.

(3) Perindítás előtt a sérelmet szenvedett tag köteles a jogsértést bejelenteni a döntés meghozatalától számított tizenöt napon belül az ellenőrző bizottságnak, amely további tizenöt napon belül állást foglalt, és erről a tagot, valamint a döntést meghozó testületet írásban értesíti.

(4) A keresetet az ellenőrző bizottság állásfoglalása kézhezvételétől számított harminc napon belül a sérelmes döntést hozó hegyközségi szervezet ellen kell megindítani. A keresetindításra nyitva álló határidő jogvesztő. A keresetindításnak halasztó hatálya nincs, a törvényszék azonban a döntés végrehajtását felfüggesztheti.

(5) A törvényszék eljárására egyebekben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény általános szabályait kell alkalmazni.

IX. FEJEZET

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

31. Hegyközségek beolvadása

54. § (1) Az 5. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek nem megfelelő hegyközség közgyűlésének a választmány javaslata alapján 2013. március 20-ig döntenie kell valamelyik szomszédos hegyközségbe történő beolvadásról. Az átvevő hegyközség közgyűlésének a választmányának javaslata alapján jóvá kell hagyni a beolvadást. A beolvadás napját a beolvadó hegyközség határozza meg, amely nem lehet későbbi 2013. március 31-nél.

(2) Amennyiben 2013. március 31-ig nem történik meg a beolvadás, az 5. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek nem megfelelő hegyközség a területileg szomszédos, azonos borvidéken

fekvő legnagyobb hegyközségbe olvad be 2013. április 1-jén. A beolvadással kapcsolatos bírósági nyilvántartásba történő bejegyzést az átvevő hegyközségnek kell kezdeményeznie.

32. A hegyközségi szervezetek tisztújítása

55. § (1) A hegyközségek – az 5. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek nem megfelelő hegyközség kivételével – e törvény szerinti testületeinek tagjait, illetve tisztségviselőit, valamint a 6. § (2) bekezdés *d)* pontja szerinti küldötteket e törvény hatálybalépését követően megtartott első közgyűlésen, de legkésőbb 2013. március 31-ig – a 6. § (5), valamint (7) bekezdése szerint – kell megválasztani.

(2) A hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény alapján működő hegyközségek törvény, alapszabály vagy más szabályzat alapján felállított testületi szerveiben viselt tagság, illetve tisztségviselői megbízatás – a hegybírók megbízatásának kivételével – az új testületi tagok, illetve tisztségviselők megválasztásával, de legkésőbb 2013. március 31-én megszűnik.

(3)²³ A hegyközségek – az 5. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek nem megfelelő hegyközség kivételével – alapszabályát e törvény hatálybalépését követően megtartott első közgyűlésen – a 6. § (5), valamint (7) bekezdése szerint – kell összhangba hozni e törvény rendelkezéseivel. Ezen időpontig az e törvény hatálybalépésének napján hatályos alapszabály rendelkezései szerint kell eljárni.

56. § (1) A hegyközségi tanácsok e törvény szerinti igazgatóválasztmányának tagjait, illetve elnökét, valamint a 24. § (2) bekezdése szerinti küldötteket legkésőbb 2013. július 31-ig kell megválasztani.

(2) A hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény alapján működő hegyközségi tanácsok törvény, alapszabály vagy más szabályzat alapján felállított testületi szerveiben viselt tagság, illetve tisztségviselői megbízatás az új testületi tagok, illetve tisztségviselők megválasztásával, de legkésőbb 2013. július 31-én megszűnik.

(3)²⁴ A (2) bekezdés szerint megszűnő megbízatással bíró titkár munkáltatója a hegyközségi tanács.

57. § (1)²⁵ A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa elnökségét, elnökét és alelnökét 2013. október 31-ig kell megválasztani.

(2) A hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény alapján működő Hegyközségek Nemzeti Tanácsának törvény, alapszabály vagy más szabályzat alapján felállított testületi szerveiben viselt tagság, illetve tisztségviselői megbízatás az új testületi tagok, illetve tisztségviselők megválasztásával, de legkésőbb 2013. november 30-án megszűnik.

(3) A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa főtitkári tisztségére a pályázatot 2013. október 30-ig kell kiírni, és a főtitkárt 2013. november 30-ig meg kell választani. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa főtitkárának megválasztásával a korábbi főtitkár megbízatása megszűnik.

33. A hegybírók kinevezése

58. § (1) A hegyközség választmányának 2013. május 1-ig ki kell írnia a hegybíró tisztség betöltésére szóló pályázatot. A választmányának a beérkezett pályázatokat 2013. június 15-ig értékelnie kell, és javaslatot kell tennie a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa felé a hegybíró személyére.

(2)²⁶ 2013. július 10-ig a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa főtitkárának ki kell neveznie a hegybírókat. A kinevezett hegybíró 2013. július 15-től tölti be hivatalát.

(3)²⁷ A (2) bekezdés szerinti hivatalba lépésig az e törvény hatálybalépése napján, illetve ezt követően hivatalban lévő hegybírók gondoskodnak az e törvényben a hegybírók részére meghatározott feladatok ellátásáról. Megbízatásuk az új hegybírók hivatalba lépésével megszűnik.

(4)²⁸ A (2) bekezdés szerinti hegybíró hivatalba lépését megelőzően hivatalban lévő hegybíró munkáltatója a hegyközség.

34. A hegyközségek ellenőrzése

59. § A mezőgazdasági igazgatási szerv ellenőrzi a hegyközségeknek e törvény hatályba lépésétől végzett tevékenységét, és 2013. december 31-ig jelentést készít a miniszternek.

59/A. §²⁹ (1) A miniszter a hegyközségi szervezetek tisztújításának felügyeletére, továbbá a hegyközségek működésének elősegítésére miniszteri biztost bízhat meg.

(2) A miniszteri biztos jogosult

- a) részt venni a hegyközségi szervezetek közgyűlésén és más testületi ülésén,
- b) jelentést, tájékoztatást kérni a hegyközségi szervezetek tisztségviselőitől, valamint a hegyközségi szervezetekkel foglalkoztatási vagy megbízási jogviszonyban levő személytől,
- c) megismerni a hegyközségi szervezetek által kezelt valamennyi adatot,
- d) megtekinteni a hegyközségi szervezetek bármely iratát,
- e) belépni a hegyközségi szervezetek által használt bármely helyiségbe.

(3) A miniszteri biztos feladata a hegyközségi szervezetek tisztújítási folyamata, valamint az e törvény rendelkezéseinek való megfeleléssel összefüggő cselekmények lebonyolításának elősegítése, amelynek érdekében

- a) javaslatok, módszertani ajánlások, eljárásrendek készítésével összefüggő feladatokat, intézkedéseket kezdeményez,
- b) közreműködik az eljárási cselekmények előkészítésében,
- c) folyamatos kapcsolatot tart a hegyközségi szervezetek vezetőivel és a miniszterrel,
- d) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket a miniszter a feladatának végrehajtása érdekében részére egyedileg meghatároz.

(4) A miniszteri biztos a tevékenységéről megbízatása végén beszámol a miniszternek.

X. FEJEZET

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

35. Névhasználat

60. § A hegyközség elnevezés használatára csak az e törvény rendelkezései szerint megalakult szervezet jogosult.

36. Felhatalmazó rendelkezések

61. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a mezőgazdasági igazgatási szervet rendeletben kijelölje.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

- a) a hegyközségi tagok, az adatszolgáltatásra kötelezettek, a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok adatszolgáltatásának rendjét,
- b) a származási bizonyítvány kiadásának rendjét,
- c) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a hegyközségi szervezetek által lefolytatott egyes eljárások igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét és megfizetésének rendjét,
- d) a hegybíró, a titkár és a főtitkár tevékenységének ellenőrzési szabályait rendeletben állapítsa meg.

37. Hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezések

62. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2013. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 30. §, a 38. § c) pontja és a 40. § (2) bekezdésének d) pontja, 2013. augusztus 1-jén lép hatályba.

(3)³⁰

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2012. december 17-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2012. december 27.

² A 4. § a) pontja a 2013: LVIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

³ A 4. § b) pontja a 2013: LVIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁴ A 4. § c) pontja a 2013: LVIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁵ A 6. § (5) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶ A 6. § (6) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷ A 6. § (8) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 2. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸ A 13. § (5) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 13. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁹ A 17. § (2) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰ A 23. § a 2013: LVIII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

¹¹ A 24. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 2013: LVIII. törvény 13. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹² A 25. § a 2013: LVIII. törvény 5. §-ával megállapított szöveg.

¹³ A 30. § a 62. § (2) bekezdése alapján 2013. augusztus 1-jén lép hatályba.

¹⁴ A 33. § (2) bekezdés d) pontja a 2013: LVIII. törvény 13. § c) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁵ A 38. § c) pontja a 62. § (2) bekezdése alapján 2013. augusztus 1-jén lép hatályba.

¹⁶ A 40. § (2) bekezdés d) pontja a 62. § (2) bekezdése alapján 2013. augusztus 1-jén lép hatályba.

¹⁷ A 40. § (7) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸ A 43. § (2) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

¹⁹ A 47. § (2) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

²⁰ A 47. § (3) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

²¹ A 47. § (3a) bekezdését a 2013: LVIII. törvény 8. §-a iktatta be.

²² A 47. § (3b) bekezdését a 2013: LVIII. törvény 8. §-a iktatta be.

²³ Az 55. § (3) bekezdését a 2013: LVIII. törvény 9. §-a iktatta be.

²⁴ Az 56. § (3) bekezdését a 2013: LVIII. törvény 10. §-a iktatta be.

²⁵ Az 57. § (1) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 13. § d) pontja szerint módosított szöveg.

²⁶ Az 58. § (2) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

²⁷ Az 58. § (3) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

²⁸ Az 58. § (4) bekezdését a 2013: LVIII. törvény 11. §-a iktatta be.

²⁹ Az 59/A. §-t a 2013: LVIII. törvény 12. §-a iktatta be.

³⁰ A 62. § (3) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.